34.4 C.8. 41 2

SANCTORUM

AVGVSTINI

ET

THOMÆ A VILLA-NOVA

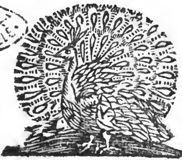
SERMONES DVO

DE

PÆNITENTIA

Confeſſariorum & Pœnitentium Inſtructioni ſervientes.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

LOVANII,

Typis ADRIANI DE WITTE, ſub ſigno Pavonis, Anno 1675.

34 4 C 8

42

D. AUGUSTINI
SERMO LVII. DE TEMP.

In quo oſtenditur quàm periculoſa & incerta ſit ſera & in finem vitæ dilata Pœnitentia.

SÆpè advertimus, dilectiſſimi fratres, nonnullos ex vobis communionem eccleſiaſticam declinare, & hoc intelligo fieri ex conſcientia gravium atque ingentium peccatorum. Unde admoneo vos, dilectiſſimi, quod pravum eſt hoc inſalubri conſilio duplicatur: quia homines iſta facientes, & delictorum ſarcinam cumulant, & munus æternæ ſalutis amittunt: hoc eſt enim reatum congregare, & remedium devitare. Ergo vos, dilectiſſimi fratres, hortor atque commoneo, ut, ſi quis ex vobis conſcius criminum ſuorum, indignum ſe communione eccleſiaſtica putat, dignum ſe eſſe faciat. Dicitis quomodo aliquis dignum ſe facere poſſit? Quomodo, niſi ut errores priſtinos relinquat, & pœnitentiam petat: ut, qui criminum ſuorum ſorde pollutus eſt, exomologeſis ſatisfactione mundetur? Nec illud ſer-

vet, ut in extremo vitæ ſuæ tempore tunc pœnitentiam petat, quando jam agere non poſſit. Inutilis eſt enim dilectiſſimi, iſta perſuaſio. PARUM EST, PECCATOREM POENITERE, NISI POENITENTIAM PEREGERIT. AD EMENDANDA ENIM CRIMINA VOX POENITENTIS SOLA NON SUFFICIT: NAM IN SATISFACTIONE INGENTIUM PECCATORUM NON VERBA TANTUM, SED OPERA QUÆRUNTUR. Datur quidem etiam in extremis pœnitentia, quia non poteſt denegari: ſed auctores tamen eſſe non poſſumus, quod, qui ſic petierit, mereatur abſolvi. Quomodo enim agit pœnitentiam lapſus? Quomodo agit pœnitentiam in extremis vitæ finibus conſtitutus? QUOMODO POENITENTIAM AGERE POSSIT, QUI NULLA IAM PRO SE OPERA SATISFACTIONIS OPERARI POTEST? Et ideo pœnitentia, quæ ab infirmo petitur, infirma eſt. Pœnitentia quæ à moriente tantùm petitur, timeo ne ipſa moriatur. Et ideo, dilectiſſimi, quicunque invenire vult miſericordiam Dei, ſanus agat pœnitentiam in hoc ſeculo, ut ſanus eſſe valeat in futuro.

Sanus agat pœnitentiam.

SERMO

SERMO
D. THOMÆ AVILLA-NOVA,
ORD. EREMIT. S. AUGUST.
Archi-Epiſcopi Valentini.

Habitus Feriâ 6. poſt 4. Dominicam Quadrageſimæ.

THEMA.

Voce Magna clamavit, Lazare veni foras. Joan. 11.

Hiſtoriam primum Evangelicæ lectionis vel carptim exponamus, & eandem deinde ad mores convertemus.

Ecce quem amas. Auguſtinus hæc tractans ait. Non dixerunt, veni & ſana: ſufficit ut noveris, non enim amas & deſeris. Noveris ex hoc pro infirmitatibus corporis ſuccinctè orare, pro ſalute animæ prolixius.

Nonne duodecim horæ ſunt diei? Seipſum diem, & Apoſtolos horas vocat. Unde latenter arguit eos inſolentiæ, quia ei conſulere volebant: ſicut & alibi Petro ait: *Matt.* 16. *Vade poſt me ſatana. Si quis ambulaverit in die, non offendit*: Neque vos me lucem mundi ſequentes, offendetis.

Lazarus amicus noſter dormit. Verè ita eſt, ſi amicus eſt dormit: inimicus moritur. Unde *Actor.* 7. *Stephanus obdormivit in Domino.* Pſalm. *Cum* *Pſal.* 126.

 dederit

dederit dilectis ſuis ſomnum. Dormiebat ei, qui tam facilè eum poterat ſuſcitare à ſepulchro, ſicut dormientem à lecto. Domine ſi fuiſſes hîc, & cæt. Grandis fides, quæ non ſolùm prohibere mortem præſentiâ ſuâ, ſed & vitam impetrare defuncto potentem fatetur: ſed defecit, quia non dare, ſed à Deo impetrare credidit. Hominem perfectiſſimum & maximum prophetam hæc mulier credebat, ſed Deum, aut Dei filium unigenitum neſciebat. Hæc fides Domini colloquio perficitur, ut miraculum fide promereatur.

Reſurget frater tuus. Temperamento uſus eſt propter infirmitatem fœminæ. *Scio quia reſurget in noviſſimo die*: Non dico hoc, ſed *ego ſum reſurrectio & vita*, impetrare non egeo, ſed vivificare poſſum quia vita ſum: credis hoc? Hucuſque te proficere oportet in fide, ut miraculum videas, *utique Domine,* illa profitetur, & addit adhuc.

Matt. 16. *Ego credidi quia tu es Chriſtus*, &c. Hæc fides perfecta eſt, quam quia profeſſus eſt Petrus audivit: *beatus es Simon Bar-jona.* Mira colloquii utilitas, eadem verba mulier protulit illuminante filio, quæ protulerat Petrus illuminante patre. Satis eſt Martha perſta in hac fide, ne cadas ab ea, voca ſororem tuam.

Surrexit citò, &c. Præ amore & deſiderio Salvatoris, præſentes nobiles conſolantes, velut pueros ſpernit, & rapido greſſu obviam dilecto ſuo vadit. Mira harum fœminarum

rum dilectio in Chriſtum: ecce vocatus grandi neceſſitate non venerat, neque ſe venturum promiſerat, reſponderat verbum quod ad earum intellectum forſitan falſum apparebat. Sic enim illæ acceperant domini reſponſionem. Infirmitas hæc non eſt ad mortem, id eſt non morietur frater hac infirmitate. Et tanto contemptu neque offenduntur neque ſcandalizantur in eo, ſed audito ejus adventu fervido amore occurrunt ei. Non dicunt: Ecce noluit opportunè venire, modò venit: eſt mortuus frater quem promiſerat non moriturum. Nihil tale eis venit in mentem, quia eas Chriſti amor penitus poſſidebat. O amoris potentiam ineffabilem; quid non vincis amor? *Charitas non irritatur* non indignatur, non offenditur, omnia ſuffert, omnia credit, omnia ſperat: non læditur ab amico, quicquid agat: omnia in bonum interpretatur: de nullo ſcandalizatur. Nihil amore fortius, nihil patientius, nihil fidelius. O Domine quomodo probas tuos: quàm mirificè tentas eos, ut eorum in te fiduciam oſtendas. Eſtote conſtantes fratres mei, quicquid accidat, eſtote firmi, & nolite deficere, ne amittatis Domini confidentiam. Tentat vos Dominus Deus veſter, ut appareat ſi diligitis eum, aut non. A cuſtodia matutina uſque ad noctem ſperet anima juſta in Domino: quia cùm minus putatur, veniet & ſalvabit eam: Mementote Abrahæ amici

1. Cor. 13. *Deut. 13.* *Pſal. 129.* *Gen. 21.*

amici Dei, qui probatus à Deo, perfectus inventus eſt: qui contra ſpem in ſpem credidit, & reputatum eſt illi ad juſtitiam. Occidere jubebatur filium unicum, in quo promiſſiones acceperat, & juſſa Dei implere paratus à promiſſione non diffidit. Mementote etiam ſanctiſſimi Job, qui in ſterquilinio plagatus, fiduciam non amiſit, neque Domini verberibus irritatus eſt. Unde ſuadente uxore diffidentiam viriliter reſpondit. *Etiam ſi occiderit me, in ipſo ſperabo.* Mementote etiam Suſannę, quę in ultimo tribulationis poſita, cum jam nullibi pateret remedium, erat fiduciam habens in Domino: unde & liberata eſt. Sic etiam fœminæ ſanctæ, quia probatæ in amoris fiducia perſtiterunt, fratris ſuſcitationem à Domino promeruerunt. Unde ſapiens. *Væ his qui perdiderunt ſuſtinentiam.* Et Propheta. *Dominus obſtruit confidentiam tuam, & nihil habebis proſperum.*

Rom. 4. Rom. 4. Iob. 2. Iob. 13. Dan. 13. Eccleſ. 2. Hier. 2.

Turbavit ſemetipſum, gratis & ſponte turbatus eſt, non ſicut nos inviti perturbamur.

Infremuit ſpiritu & lachrymatus eſt. Quod lachrymatus eſt ad pietatem ſpectat ut nobis pietatis præberet exemplum. Homines enim ſine pietate, ſine affectione, ſine fœdere, ſine miſericordia, Apoſtolus nequiſſimis annumerat. Unde ait. *Flere cum flentibus, gaudere cum gaudentibus.* Sed quòd infremuit altiori indiget ſenſu: magnum profectò aliquid in pectore

1. Cor. 3. Rom. 13.

pectore Chriſti latebat, unde fremitus ille prodiit. Sed quid illud ſit, quis agnovit? Fortè duritiam & pertinaciam Judæorum exhorruit, quæ eum mortuos fœtidos ſuſcitare compellebat, ut tanto miraculo convertantur: & hujus incredulitatis dolore percitus, grandi gemitu infremuit. Vel fortè paſſionis acerbitas illi, ſicut in horto, tunc oblata eſt, quia ex illo opere principium habitura erat: vel in myſterio fremuit ſemel & iterum, ut hoc ipſo in peccatoris ſuſcitatione opus eſſe monſtraret, ut poſtea dicturi ſumus.

Domine jam fœtet. Ecce quæ prius non interrogata prædixerat, ſcio quia quæcunque popoſceris à Deo, &c. Modò cùm ad rem ipſam pervenitur, à fide deficit, & labaſcit. Aliud eſt enim dicere, aliud experiri. Multa profitemur, quæ in conflictu aliter invenimus. Jeſus autem elevatis oculis oravit: ut nos in ſimilibus idem facere doceret. Sed ne putetur vitam potius impetraſſe, quàm præbuiſſe, orationis cauſam exponit non neceſſitatem eſſe, ſed utilitatem: & ſtatim prodiit qui fuerat mortuus. Quantus ſtupor, quantus tremor, omnes præſentes tunc invaſit. Miror quòd præ timore non inde aut fugerunt, aut in terram ceciderunt. Quem mortuum jam fœtentem viderant, modò vivum & ſtantem videbant. Quis animus tantum potuit horroris ſpectaculum ſuſtinere?

Trepidant Apoſtolicæ manus ſolventes eum, & vix poſſunt implere mandatum. O Judæa perfida, quomodo non ad hoc prodigium converſa es? Mira cœcitas Sacerdotum conſilientium ut mortem inferant vitæ largitori. Quanta nequitia, quanta ſtultitia. Non fuit qui in tanto concilio diceret: quid agitis ô Sacerdotes, quid conſulitis, contra quem armamini? Fœtidos mortuos hic homo ſuſcitat, & vos occidetis eum? Videte ne potius ejus ſolo præcepto omnes moriamini: facilius eſt enim præcepto occidere inimicos, quàm verbo ſuſcitare amicos. Sed nullo miraculo perfidia vincitur, nullo prodigio malitia ſuperatur: tanta erat enim hominum iniquorum invidia in Chriſtum, & ſic totius nefandi ſenatus oculos malitia obcœcaverat ut unde converti debuerant, inde fierent nequiores.

Sed hanc eandem hiſtoriam morali tractatione rurſus expediamus. Ut ait Gregorius in homilia, miracula Domini Salvatoris ſic accipienda ſunt, ut in veritate credantur facta, & tamen per ſignificationem nobis aliquid innuant: non enim ſolùm miracula ſunt, ſed myſteria. Latet in hac Lazari ſuſcitatione, ſpiritualis ſuſcitatio peccatoris. Lazarus namque quatriduanus, fœtidus, & ſepultus, peccatoris typum gerit, non cujuſque ſed obſtinati, indurati, corrupti: in quo ratio, mens, ſenſus, ſynderesis, vitio ſepulta

ſepulta ſunt. Non eſt in eo humanæ rationis veſtigium, ſed in belluam totus degeneravit. Siquidem ut ait Pſalmus: *Prodiit quaſi ex adipe iniquitas eorum, tranſierunt in affectum cordis.* Hic fœtore malæ famæ Dei populum inficit, & lædit: unde ſicut peſtilens ab hominum conſortio ſegregandus eſt, ne contagione peſtifera cæteros perdat. Quatriduanus eſt, quoniam quatuor dies in peccato habet: ſcilicet conſenſum, opus, conſuetudinem, & contemptum. *Impius enim cùm venerit in profundum malorum contemnit.* De quibus Sapiens: *Qui lætantur cùm malè fecerint, & exultant in rebus peſſimis*, horum difficilis eſt ſuſcitatio: perverſi enim difficilè corriguntur. Sicut enim fermentatam maſſam in azymam redire difficilimum eſt, ita carnem & mentem fermento peccatorum, & amurca vitiorum infecta, in priſtinam reſtitui munditiem, ſolius Dei opus eſt. Unde Job. *Quis poteſt facere mundum de immundo conceptum ſemine, nonne tu qui ſolus es?* Et Hieremias: *Si poteſt* (inquit) *Æthiops mutare pellem ſuam, & pardus varietates ſuas, ita & vos poteritis benefacere, cùm didiceritis malum.* Peccator unius diei, aut duorum dierum perfacile curatur, quia non ita omnino peccato infectus eſt, ſed quatriduanus vix unquam à peccato reſurgit. Ideo per Prophetam Dominus inquit: *Super tribus ſceleribus Damaſci, & ſuper quatuor, non convertam eum.* Super tribus ſceleribus Gazæ, & ſuper

Pſal. 72.
Simile.
Prov. 18.
Prov. 2.
Eccleſ. 1.
Simile.
Iob. 14.
Hier. 13.
Amos 1.

quatuor, non convertam eum. Super tribus ſceleribus Edon, Tyri, Moab, Juda, & ſuper quatuor, non convertam eum. Quaſi dicat: tribus ſceleribus aliquando parcam, quarto vix parcam: quia qui Deum contemnit, meretur & ipſe contemni. Unde illud verbum toties repetitur, non ut impoſſibilem, ſed ut difficilem quatriduani peccatoris oſtenderet curationem. *Simile.* Nam ſicut qui in ægritudinibus corporalibus, diſtemperatis humoribus ægrotat, per facilè ſanatur: qui autem corruptis omnino, & putridis, diuturna febre laborat, longo tempore & forti medicamine vix curatur, ita in animæ ægritudinibus omnino evenire ſolet. Verumtamen ſi ea quæ in Lazari ſuſcitatione facta ſunt, hujuſmodi peccator implere voluerit, poterit & ipſe ſuſcitari: Deo enim nihil eſt difficile, cujus nutus omnia parent. Primò itaque qui hujuſmodi eſt, juſtorum patrocinium quærit, quorum precibus Dominus exoratus ſubveniat. Sic enim Lazarus ſanctarum ſororum obſecrationibus ſuſcitatus eſt. Placet Deo nimis humilitas peccatoris, qui de ſe penitus diffiſus, quia indignum exauditione ſe reputat, alterius ſuffragia quærit. *Iacob. 5.* Multum quoque valet apud Deum deprecatio juſti: quid enim non tribuit amicis ſuis Deus? *Gen. 18.* Abraham precibus obtinuerat à Domino, ut quinque civitates nefandiſſimæ decem juſtorum meritò ab in-

cendio

cendio ſalvarentur ? Moyſes totius populi *Exod.72.*
excidium obſecrationibus ſuis avertit, ſicut
ſcriptum eſt: Dixit ut diſperderet eos, ſi *Pſal.105.*
non Moyſes electus ejus ſtetiſſet in confra-
ctione in conſpectu ejus. Denique volun- *Pſal.144.*
tatem timentium ſe faciet, & deprecationem
eorum exaudiet. Juſtus enim etſi non poteſt
alterius ſuſcitationem operibus promereri,
poteſt eam alteri precibus impetrare. Sed
valde advertendum eſt, ut inquit Bernardus,
quòd ſorores pro infirmo & adhuc vivo Do-
minum deprecantur: pro mortuo autem &
ſepulto non orant, ſed plorant. Sic omninò
ſancti apud Deum pro peccatore adhuc ſen-
ſibus vivo, qui & reatum ſentit, & à pec-
cato ſolvi toto animo concupiſcit, orationi-
bus intercedunt pro illo: at qui jam mortuus *Pſal.30.*
à corde, in vitiis & in peccatis ſepultus eſt,
non precibus, ſed lachrymis agunt, in ſilentio *Pſal.30.*
ſedentes, & amore flentes: ſi forte reſpiciat
Deus, & miſereatur. Quis enim tam inſolens,
ut pro obſtinato contemptore deprecari au-
deat? & dicere Deo ſuo? Domine ſalva il-
lum. Unde Pſalmus: *Pro hac*, ſcilicet impieta- *Pſal. 31.*
te, *orabit ad te omnis ſanctus in tempore opportuno.*
Verumtamen in diluvio aquarum multarum, id eſt
peccatorum inundatione, *ad eum non approxi-*
mabunt. Ut Joannes: *Eſt peccatum ad mortem*, *1.Ioan.5.*
non ſolum peccati, ſed ſenſus, & cordis, *non*
pro illo dico ut oret quis. Quid igitur? non oret,
ſed ploret, efficacior enim coram Deo eſt la-

 chryma,

chryma, quam lingua: & plus fletibus, quàm orationibus flectitur. Hoc ipſum amici Job, eidem quaſi jam perdito, & à Deo repulſo
Iob. 5. conſulebant dicentes: *Voca, ſi eſt qui tibi reſpondeat: & ad aliquem ſanctorum convertere.* Et alius amicus. Si fuerit pro peccatore, ſcilicet Angelus loquens, unus de millibus, ut annun-
Iob. 35. tiet hominis æquitatem, miſerebitur ejus, & dicet Angelo, ſcilicet, libera eum ut non deſcendat in corruptionem. Deprecabitur Deum, & placabilis ei erit, & videbit faciem ejus in jubilo, & reddet homini juſtitiam ſuam. Sed nunquid intercedente juſto peccator ipſe ſilebit? imò continue pro ſeipſo lachrymas fundet. Juſti oratio peccatoris contritione ſociabitur, ut veniam obtineat: nam & Chriſtus ante Lazari ſuſcitationem, turbavit ſemetipſum, & lachrymatus eſt, & infremuit ſpiritu: quæ omnia in peccatoris contritione inveniri oportet. Turbet ergo ſemetipſum peccator, non expectet ut turbetur à Deo: nam contritio dolor eſt voluntariè pro peccato aſſumptus, non flagello extortus. Modicus dolor ſpontaneus, gratior eſt graviſſimo dolore coacto. Unde Pſalmus:
Pſal. 114. *Tribulationem, & dolorem inveni.* Id eſt non expectavi ut dolor inveniret me, ſed ipſe quæſivi, & inveni dolorem, quo peccati mei macula ſanaretur. Quoſdam enim dolores (ut ait Auguſtinus) nos invenimus, alii autem inveniunt nos. Sed ſi verus eſt dolor,

ſe-

ſequantur lachrymæ: qui enim pro tempo-
ralibus incommodis lachrymas affluenter ef-
fundit, & peccatorum lachrymas neſcit, ipſe
ſibi teſtis eſt, quia non verè de peccatis do-
let. Unde Propheta: *Luctum unigeniti fac tibi* *Hier. 6.*
planctum amarum. Si enim mater prò unige-
nito filio quem à morte temporali lachrymis
revocare non poteſt, tam implacabiliter plo-
rat, quibus tu fletibus animæ tuæ æternam
mortem deplorare debebis, cùm poſſis eam
lachrymis ſuſcitare? In morte corporis tem-
perare à lachrymis philoſophicum eſt, in
morte animi non plorare pernicioſum eſt. O *Cant. 4.*
fontem aquæ vivæ, & aquarum viventium
puteum, fontem lachrymarum, quo crimen
abluitur, macula peccati tollitur, concupiſ-
centiæ ignis extinguitur, facies animæ lava-
tur, ſitis cordis ſedatur, & mentis ſterilitas
fœcundatur, beatus qui te poſſidet: *non* *Pſal. 126*
confundetur in tempore malo, cum loquetur inimicis
ſuis in porta. Doleat itaque peccator, & la-
chrymetur, & fremat ſpiritu cum Jeſu, ut
ſuſcitetur. Non ſolùm gemat, ſed à gemitus
magnitudine fremat. Qui enim barathro pec-
catorum concluſus eſt, & abyſſo iniquitatum
eliſus, ſi leviter clamat, quomodo in cœlo
vox ejus audietur ad veniam? Altius gemat
neceſſe eſt, qui profundius corruit. Unde
Job graviſſima tribulatione preſſus dicebat:
Antequam comedam ſuſpiro, & quaſi inundantes *Iob. 3.*
aquæ ſic rugitus meus. Exemplum ſibi proponat
pec-

peccator in rege illo pſalmographo, qui eò altius gemebat, quò profundius ceciderat.
Pſal. 37. Audi lapſum. *Non eſt ſanitas in carne mea uſque in finem.* Audi gemitum: *Tota die contriſtatus ingrediebar. Afflictus ſum, & humiliatus ſum nimis, rugiebam à gemitu cordis mei.* Sic pro peccato gemebat, ut præ magnitudine, non jam gemitus, ſed rugitus potius videretur. Quòd autem Chriſtus bis infremuit, duplicatum gemitum peccatoris deſignant: unum pro peccato, alterum pro reatu. Gemat peccator pro delicto, gemat etiam pro damno: doleat quia peccando Deum offendit, doleat quoque quia ex peccato gehennæ pœnam incurrit. Secundus enim gemitus ſine primo, non ſufficit ad medelam. Qui enim
Levit. 12. & Luc. 2. de ſolo peccati damno dolet, culpam non abluit, & damnum non tollit. Propter quod in purificatione mulieris par turturum, aut duo pulli columbarum offerri jubentur: turtur enim & columba, utraque gemit. Geminata offeratur in ſacrificio; ut à peccatorum colluvie ſordidatus animus expietur. Sunt autem qui teneritudine quadam animi, pro commiſſis & gemitus imo pectore emittunt, & oculorum fonte lachrymas affluenter effundunt, ſed nullo animi vigore peccati jugum à ſe abjiciunt: ſtatim enim poſt lachrymas redeunt ad plorata. His à Chriſto dicitur: *Tollite lapidem.* Quaſi dicat, placet quòd commiſſa ploratis, ſed de-

plorata

plorata iterum non repetatis. Qui enim lavatur à mortuo, & iterum tangit mortuum, quid illi profuit ablutio? Peccator rediens ad peccatum, ſicut qui abluit laterem, abluendo enim amplius ſordidatur. Unde Petrus: *Contigit* (inquit) *eis illud veri Proverbii, canis reverſus ad ſuum vomitum, & ſus lota in volutabro luti.* Nec tamen facilè abjicitur peccati pondus, grandem tibi violentiam inferre debes, quiſquis peccati jugum ſemel admiſſum, ab animæ tuæ cervicibus pellere contendis. Heu miſeram peccati ſervitutem, quam qui ſemel incurrit, catenis duriſſimis, & infragilibus irretitur. Reſidet iniquitas ſuper talentum plumbi, ut ait Propheta, & deprimentem peccatorum molem nulla poteſt virtus humana repellere. Non tamen diffidendum, ſed pro noſtra virili conandum eſt, Dei namque juſſu tolletur hoc onus. Nam & mulieres pias, quæ dominico corpori unguenta ferebant ſolicitas pro lapide dicere audivimus: quis revolvet nobis lapidem ab oſtio monumenti? nullo tamen ſuo labore, ſed angelico opere, viderunt revolutum lapidem. Omnis itaque noſtra fiducia in Domini auxilio ſit, neque tamen operam noſtram ponere negligamus. Computreſcet jugum à facie olei, & charitatis unctio molem duriſſimam deliniet, atque diſſolvet. O ſi ſanandis animæ paſſionibus eam adhiberemus curam, quam curandis corporum ægritudinibus adhibe-

Eccleſ. 34.
2. *Petr.* 2.
Zach. 5.
Marc. 16.
Iſai. 10.

hibemus. Quid non ſuſtinet, quid non patitur ægrotus pro recuperanda ſalute? Atroces uſtiones, horribiles inciſiones, amaras potiones, diuturnas inedias faciles reputat, dummodo concupitam recuperet ſanitatem: ſed ſi animæ languor curandus eſt, quicquid injungitur duriſſimum eſt. Modico vino abſtinere non ſuſtinet lubricus: exiguo lucro privari non patitur avarus: ad modicum humiliari non tolerat ambitioſus: floccipenditur animæ perpetua vita,& mortalis corporis amittenda ſalus ſuprą modum diligitur. Deprimentes itaque peccatorum paſſiones tota virtute pellamus, ſi a vitiorum ſepulchro vivi reſurgere concupiſcimus. Sed non ad ſolos peccatores directum ſermonem exiſtimemus, ſed ad omnes potius, & maximè prælatos, quibus ex officio incumbit hujuſmodi peccatorum oppreſſiones auferre. His à Chriſto dicitur, tollite lapidem: hoc eſt, auferte à populi mei cervicibus jugum: non eum exactionibus, impoſitionibus, præceptionibus gravetis: relevate potius, gravantemque eos peccatorum ſervitutem,obſecrationibus, increpationibus, correctionibus,
Hiere. 6. orationibus pellite. *Heu heu quid dicam ſuper contritione filiæ populi mei*? Oneri ſunt qui debuerant eſſe levamini: & qui principum exactiones relevare à populo debuerant, ipſi magis eccleſiaſticis reditibus eos gravant.
1.Pet.5. Sed omittamus eos: nam cum paſtor paſto-

rum

50

rum apparuerit, de ſuis ovibus rationem exiget, & ad omnes nos hoc verbum potius referamus. Omnibus dicitur, tollite lapidem: non eſt enim proximus qui fratris ſub onere præſſi non miſeretur, & juvat. Quid enim? indulgentiores erimus in beſtias quàm in fratres? Scriptum eſt in lege: Si videris aſinum fratris tui; aut bovem cecidiſſe in via, non deſpicies, ſed ſublevabis cum eo. Aſinum ergo fratris & bovem ſub onere cadentem ſublevabimus, & ipſum fratrem mole peccatorum preſſum impii negligemus? Vera charitas onuſtis peccatoribus non indignatur, ſed miſeretur potius: non irritatur adverſus eos, non detractat, non excandeſcit, non linguæ verbera lapſis ſub pondere addit, ſed infirmitati & miſeriæ condolens, prout poteſt fratris neceſſitati ſuccurrit. Hoc Deo gratiſſimum & acceptiſſimum eſt fratres: nam crudeles animos crudeliter judicabit Deus non ſolùm in futuro, ſed etiam nunc. Qui enim ſupra modum aliorum peccata criminantur, hoc ſuo facto merentur, & ipſi ſimilibus implicari: ut in ſemetipſis diſcant, aliorum de cætero miſereri. Unde Pſalmus: *Qui exaſperant, non exaltentur in ſemetipſis.* Qui verò jam virtute animi deprimentem paſſionis lapidem abſtulit, quid ultra faciet ad vitam?

Deut. 25.

Pſal. 65.

Audi quid facias. *Lazare veni foras*, prodi, exi, veni in publicum, manifeſta te ipſum.

Cur latebras quæris? cur intra te abſconderis? cur ſub doli pallio lates? Qualis intus in conſcientia es, talis foras confeſſione prodito. Non vulnera tua pallies, non excuſes, non defendas. Si enim operam medicantis expectas, neceſſe eſt ut vulnera tua detegas. Revela te uni, ne aliquando reveleris univerſo mundo; ſuſtine nunc verecundiam unius ſacerdotis, ne poſtmodum ſuſtineas verecundiam orbis. Sicut enim ad juſtitiam pertinet, ut nullum malum maneat impunitum, ita ad Dei veritatem, ut nullum peccatum maneat occultum. Unde in Evangelio dici-

Matt. 10. tur: *Nihil occultum, quod non reveletur.* Si tu non revelaveris peccatum tuum, revelabitur

Iob. 31. à Deo: ſi abſconderis quaſi homo, mani-

Pſal. 49. feſtabit ipſe ut Deus. Unde in Pſalmo: *Arguam te, & ſtatuam contra faciem tuam.* Et per

Naum. 3. Prophetam acrius: *Revelabo* (inquit) *pudenda*

Luc. 23. *tua in facie tua: & oſtendam in gentibus nuditatem tuam, & regnis ignominiam tuam.* O terribilem confuſionem, quando dicent montibus, cadite ſuper nos: & collibus, operite

Pſal. 31. nos. *Verè beati, quorum remiſſæ ſunt iniquitates, & quorum tecta ſunt peccata.* Quorum autem tecta erunt, niſi quorum nunc propria confeſſione detegentur? Miſerum te oſtende, ſi vis Dei miſericordiam obtinere: illi enim qui non confitetur offenſam, quis unquam præſtabit veniam? aut quis miſerebitur obſtinato? Pauperes in bivio ut tranſeuntium miſericor-

ſericordiam obtineant, vulnera ſua propalant: tu fac ſimiliter coram Deo: confitere peccatorem, & invenies Deum propitiatorem. Non enim magnum eſt, ut confitearis te eſſe qui es: non grandia exigit à te pro reatu tuo Deus. Dic tu prior iniquitates tuas, ut juſtificeris: dic quod es, & eris quod non es. Quid magnum eſt ſi latro confiteatur ſe eſſe latronem? Qui coram judice confitetur, furcâ ſuſpenditur: qui coram Deo confitetur, inferni furcâ liberatur. Apud ſæculi judicem confeſſio judicium perficit, apud æternum judicem confeſſio judicium tollit. Miſer qui illud judicium expectat, in quo ſi cœli non ſunt mundi in conſpectu ejus, quanto magis homo putredo, & filius hominis vermis. Unde Job: *Verè ſcio quòd ita ſit, quòd non juſtificetur homo compoſitus Deo.* Si voluerit contendere cum eo non poterit reſpondere unum pro mille. Et Pſalmus: *Non intres in judicium cum ſervo tuo domine, quia non juſtificabitur in conſpectu tuo omnis vivens.* Quiſquis igitur vitiorum ſepulchro fœtidus & tabidus jaces, cùm vocem clamantis audieris; noli cor tuum obdurare, ſed per confeſſionem protinus veni foras: *Ne obſurdeſcas in ſimilitudinem ſerpentis, & aſpidis ſurdæ, & obturantis aures ſuas, ne audias vocem incantantium, & venefici incantantis ſapienter.*

Iſai. 43. ex verſione 70.

Diſſimile.

Iob. 15.

Iob. 25.

Iob. 9.

Pſal. 142.

Iſai. 34.

Pſal. 57.

Sed exi foras, non ſolùm à delicto, ſed etiam ab occaſione, & delinquendi propoſito,

ſito. Quidam enim ad modicum in Quadrageſima peccata deſerunt, ſed peccandi propoſitum nunquam dimittunt: quidam cum peccatis etiam propoſitum peccandi reliquiſſe ſibi videntur, ſed occaſiones delinquendi non fugiunt. Hi non ſuſcitantur, quia non omnino foras exeunt. Angeli qui
Gen. 19. in Sodomorum ſubverſionem deſtinati ſunt à Deo, Loth diſſimulantem extra civitatem & ſuburbium extrahentes comminati ſunt, ne in omni circà regione permaneret, ſed in monte ſalvum ſe faceret, typicè per hoc deſignantes, ut quiſquis divinam ultionem evadere procurat, exeat à peccato, exeat à peccati ſuburbio, id eſt propoſito: exeat à peccati regione, id eſt peccandi occaſione: neque poſt tergum aliquando reſpiciat, neque in humili converſatione, id eſt ſæculari permaneat, ſed virtutis culmen cum omni celeritate conſcendat. Cum Ninive civitatis excidium per prophetam dominus comminaretur, jejunaverunt incolæ, planxerunt, veſtiti ſunt ſaccis, in cinere ſederunt, cum lachrymis clama-
Ioan. 3. verunt. Sed quid ait ſcriptura? *Et vidit Deus opera eorum, quòd converſi ſunt de via ſua mala, & miſertus eſt ſuper malitiam quam locutus fuerat, ut faceret eis, & non fecit.* Non ait vidit gemitus, vidit lachrymas, vidit ſaccos, vidit cineres: ſed quid vidit? Opera eorum, quòd converſi ſunt à via ſua mala. Si vitia

non

non deſeruntur, fruſtra Dei miſericordia la-
chrymis imploratur: fruſtra enim oculus
plorat, ſi animus in crimine perſeverat. O Eccleſ.4.
peccator ſi verè ploras, veni foras: fuge
concupiſcentiam, dimitte laſciviam, ex-
pelle mulierculam, ſolve catenam: Alias
non credo verbis, non credo lachry-
mis. Funiculus triplex malæ inclinationis,
pravæ conſuetudinis, violentæ occaſionis
difficilè rumpitur. Miraculum grande eſt,
ut habens juxta ſe mulierem, non tangat Eccleſ.13.
eam: *& utique qui tangit picem, inquinabitur ab* Prov.6.
ea. In ſinu tuo carbones foves, & tuum non
comburetur veſtimentum? Etiamſi millies
juraveris, etiamſi obteſtando promiſeris, nun-
quam tibi credam. In ſinu tuo carbones fo-
ves, & tuum non comburetur veſtimentum?
*Etiamſi millies juraveris, etiamſi obteſtando promiſe-
ris, nunquam tibi credam.* Illum autem, qui à
domino vivificatus, deſiderio ſalutis à vitio-
rum ſepulchro foras egreditur, vos ò ſacer-
dotes ſolvite, & ſinite abire. Cavetur ne Pſal.87:
eum in ſepulchro ſalvatis, prius exeat ut
ſolvatur. Nunquid narrabit aliquis in ſe-
pulchro miſericordiam tuam, aut verita-
tem tuam in perditione? nunquid mortuis
facies mirabilia, aut medici ſuſcitabunt, &
confitebuntur tibi? Non ſuſcitat à ſepul-
chro medicus, ſed Deus: ſed quem ſuſcitat
Deus, hunc ſolvit medicus. Prius ergo va-
dat, & concubinam à domo pellat, pecu-

niam

niam alienam reſtituat, contractus uſurarios rumpat, famam proximi læſam prout poteſt, reſarciat, mercenariorum labores, & pauperum debita ſolvat, offenſo fratri reconcilietur, & veniam petat, & tunc ad confeſſarium redeat, & abſolvatur. Hic rectus eſt ordo, hic in Lazari ſuſcitatione à domino ſervatus eſt, hunc ordinem ne tranſgrediaris. „ O medice, cur fœtentem ſolvis? cur indigno veniam promittis? cur cui abſolutionis beneficium exhibeas non diſcernis? Duas tibi claves dominus dedit, unam diſcernendi, alteram judicandi: abſolvendi, ſcilicet & ligandi: & tu ſine diſcretionis examine neminem ligas, omnes abſolvis: unâ tantum clave, neque integrâ quidem uteris, *Hier.* 4. ſed dimidiata. Heu heu ventrem meum doleo, ventrem meum doleo: in domo Dei horrendum vidi, Paſtores Domini ſui oves jugulantes: medicos populi ſui ægrotos occidentes: judices turpibus blandientes: cenſores flagitia palpantes: cæcos gregem domini dirigentes. An non horrendum hoc? Hi ſunt Prophetæ mendaces, in quos dominus per Prophetam invehitur, dicens. Eò quòd deceperint populum meum dicentes, pax, pax, & non eſt pax: & ipſe ædificabat parietem, ipſi autem liniebant *Ezech.* 13. eum lato abſque paleis. Et infra: *Væ quæ conſuunt pulvillos ſub omni cubito manus, & faciunt cervicalia ſub capite univerſæ ætatis ad capiendas animas:*

animas: & cùm caperent animas populi mei viviſicabant animas eorum, & violabant me ad populum meum, propter pugillum hordei, & fragmen panis, ut interficerent animas quæ non moriuntur, & vivificarent animas quæ non moriuntur, & vivificarent animas quæ non vivunt, mentientes populo meo credenti mendaciis. Et per alium Prophetam apertius: *A minore uſque ad majorem omnes avaritiæ ſtudent. A propheta uſque ad ſacerdotem cuncti faciunt dolum: & curabant contritionem filiæ populi mei cum ignominiâ, dicentes, pax, pax: & non erat pax. Confuſi ſunt, quia abominationem fecerunt, quin potiùs confeſſione non ſunt confuſi, & erubeſcere neſcierunt.* O miſeri animarum non curatores, ſed interfectores, non conſultores ſed deceptores, quid reſpondebitis domino pro grege, quem veſtris blanditiis decepiſtis? veſtris conſiliis jugulaſtis? Quid eccleſiam domini hodie perdit niſi confeſſariorum & paſtorum blandiens adulatio? deliniens demulcensque aſſentatio? Væ miſeris, non ægritudinem, ſed contritionem, ac confeſſionem peccatorum curant, quam augere debuiſſent, promittentes pacem, quibus non eſt pax, & veniam quibus æterna damnatio parata eſt. *Parvum eſt* (inquiunt) *nimirum humanum eſt peccare: quis eſt homo qui non peccat? facilis eſt venia: ne triſteris, ne doleas: confeſſus es, abſolutus es, ſufficit tibi ad ſalutem: vive lætus, domini ſacramenta ſuſcepiſti, ſine dubio ſalvaberis.* Sic animas mortuas

Hiere. 6.

3. Reg. 8. & 2. Par. c. 6.

D ſecuras,

ſecuras à ſuis pedibus mittunt, tantò miſeriores, quantò ſecuriores vulnera liniunt, vermem conſcientiæ extingunt, ſtimulum peccati auferunt, & ſecuros peccatores ad inferna demittunt: qui ſi timorem populo incuterent, forſitan illum à vitiis revocaſ-
Simile. ſent. Cui comparabimus adulatores iſtos, aut cui aſſimilabimus eos? Similes ſunt profectò hominibus, qui à ripa pereuntibus in flumine manum porrigunt, & violentiâ fluminis ipſi cum aliis demerguntur. Unde
Hier. 6. aptiſſimè ſequitur in Propheta. *Quamobrem cadent inter ruentes in tempore viſitationis ſuæ. Corruent, dicit Dominus*: pondere namque peccatorum aſſentatores ſuos poſt ſe peccatores in præcipitia rapiunt, & ſecum eos ad inferna deducunt. Hæc contra quoſdam confeſſarios noſtri temporis piè impios, & impiè pios dicta ſint, qui ne confitentem aliquantiſper contriſtent, illum in ſua nequitia manere permittunt. At quantò melius eſſet ad modicum contriſtare, quàm in æternum damnare. Apoſtolum
2. Cor. 7. audiamus, qui ad Corinthios ſic ait: *Etſi contriſtavi vos in epiſtola, non me pœnitet: nam etſi ad horam epiſtola illa vos contriſtavit, nunc gaudeo: non quia contriſtati eſtis, ſed quia contriſtati eſtis ad pœnitentiam. Ecce enim hoc ipſum ſecundum Deum contriſtari vos quantùm in vobis operatur ſolicitudinem, ſed defenſionem, ſed indignationem, ſed timorem, ſed deſiderium, ſed æmulationem,*

nem, *ſed vindictam.* Hæc omnia bona triſtitia quæ ſecundum Deum eſt, operatur in homine. Non te pigeat ò ſacerdos, ægros moribus ſic contriſtare": nolo tamen ut in pœnitentiis injungendis, plus æquò ſeverior ſis, dictum domini ſalvatoris memorare, alligant onera gravia, & importabilia, & imponunt in humeros hominum, digito autem ſuo nolunt ea movere. Unde & nunc ad Apoſtolos ait: *Solvite*, *& ſinite abire.* Ac ſi dicat: Non pœnitentiâ ea gravetis, non auſteritate terreatis: nam in actione pænitentiæ non tam attenditur quantitas rigoris, aut temporis, quàm doloris. Contritio peccatum tollit, gemitus & lachryma crimen abluit. Peccatorem ſacerdotis abſolutio ſoluit, exterior autem pœna & de peccato ſumit juſtam vindictam, & peccatori affert medicinam. *Cor contritum & humiliatum Deus non deſpicit.* Confitentis adverſum ſe injuſtitiam ſuam, ipſe peccati impietatem remittit. Qui peccata ſua eleëmoſynis redimit, qui ſaccum & cinerem ſternit, qui humiliat in jejunio animam ſuam, & orationem fundit coram altiſſimo, ipſe immutabilis Dei prævenit judicium, & ut ita dicam, mutat ſententiam, & plenam aſſequitur peccatorum veniam. Quæ licet ita ſint, ſatiùs tamen judico, cum modica pœnitentia animas ad purgatorium remittere, quàm propter pænitentiæ rigo[illegible] damna-

Matt. 23.

Pſal. 50.

Iſai. 58.

Pſal. 34.

 [illegible]nis

tionis periculo eas exponere. Nam pœnitentia pro mortali ſi acceptatur, obligat ad effectum. Sic itaque rigorem pœnitentiæ temperato, ut neque levitas, delicti contemptum, nec gravitas omittendi periculum pœnitenti creet. Hoc judicio meo ita perficies, ſi facilem unam injunxeris, & acriorem alteram peccatori conſulueris: ita tamen, ut ad omnem ejus voluntariam & ſpontaneam Pœnitentiam Sacramenti applices efficaciam: non nihil enim ex hac applicatione illi accreſcit. Hæc ſunt peccatoris indurati remedia: quæ ſi fecerit, ſicut dictum eſt, quamvis quatriduanus quamvis ſepultus, & fœtidus, poterit à peccato ſuſcitari, & beatorum felicitate potiri. Sunt autem ſex, ut epilogo ea concludamus: ſcilicet pia patronorum interpellatio, amara delictorum contritio, diligens paſſionum curatio, clara peccatorum confeſſio, efficax ſacerdotum abſolutio, & pœnitentis debita ſatisfactio. Quæ omnia in lectionis Euangelicæ ſerie ſigillatim annotata ſunt. Sed de abſolutionis efficacia, ſuccinctè nunc attingamus, propter quoſdam qui judicio meo clavium virtutem nimis attenuant, aſſerentes ſacerdotes neminem à peccato abſolvere, ſed abſolutum duntaxat oſtendere, hoc domini ſalvatoris miraculo opinionem ſuam corroborantes: nam Lazarum ſolus ipſe ſuſcitavit, & vivum Apoſtolis ſolvendum tradidit.

55

tradidit. Quis enim (inquiunt) poteſt remittere peccata, niſi ſolus Deus? Ego occidam,& ego vivere faciam,ait dominus. Quomodo igitur ſacerdos abſolvit, quomodo vivificat animas? Leproſos in lege ſacerdos non mundat, ſed mundatos declarat propter quod dominus leproſos jam mundatos ad ſacerdotes remiſit, dicens: Ite & oſtendite vos ſacerdotibus. Non ergo aliter exiſtimandum eſt contingere in lepra cordis, quam corporis. Deus mundat, ſacerdos mundatos declarat. Sed ſi ita eſt abſolutio, non ſacramentum, ſed ſacramenti ſignum & indicium eſt, & non in officium, ſed in onus & ſervitium data eſt. Quanta eſt hæc clavium virtus, non à peccatis abſolvere, non peccata remittere, ſed abſolutum remiſſumque oſtendere? Non ita lego in Evangelio, non ita audio. Sed quid? *Quorum remiſeritis peccata remiſſa ſunt: & quorum retinueritis, retenta erunt.* Remittit ergo peccata ſacerdos, non tantùm dimiſſa oſtendit: non tamen ut Deus, ſed ut miniſter: non propria virtute, ſed Dei inſtitutione: non ſua authoritate, ſed Dei beneplacito: non relaxando delictum, ſed applicando ſacramentum. Deus enim ſolus gratiam, & vitam peccatori confert, ſed ad arbitrium & judicium ſacerdotis: cui tanta virtus & potentia collata eſt à Chriſto, ut ipſo exterius abſolvente ſolo verbo, Deus intus infallibiliter abſolvat veritate, & facto, ſi non

Deut. 32.
Luc. 17.
Ioan. 20.

ponatur obex, & adſit diſpoſitio. Quid miraris? quid ſtupes? An in parvulorum baptiſmo non ita fit? Sacerdos à foris mittit aquam, & Deus intus infundit gratiam: & ablutio illa exterior non ſolùm interiorem ſignificat, ſed etiam ſuo modo cauſat. An etiam dubitas quia ſacerdos verbo conficit, verbo conſecrat? Veræ ſunt ſacramentales formæ, non dubites: EGO TE BAPTIZO, EGO TE ABSOLVO: neque tua indigent gloſſa. Undequia magnam quandam poteſtatem, & ſæculis inauditam, Chriſtus dominus Apoſtolis collaturus erat, poſt ſuam reſurrectionem prius eos ſuo flatu ſpiritu ſancto perfudit, di-

Ioan. 20. cens: *Accipite Spiritum ſanctum*: & ſtatim adjunxit. Quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis. O admirandam ſtupendamque potentiam, ô gratiam ſingularem: ut homo homini, peccator peccatori peccata dimittat: & in hominis arbitrio Deus offenſus juſtitiam ſuam ponat. Stupeo fratres, & vehementer admiror, nec me capio præ lætitia, quoties tantæ dignationis & clementiæ beneficium mecum ipſe conſidero. Quis unquam hominum à Deo talem poſſet gratiam ſperare? quis unquam poſſet crede-

Matt. 7. re, quòd filius hominis ſuper terram poteſtatem habeat remittendi peccata? Cùm paralytico cuidam diceret Chriſtus, remittuntur tibi peccata tua, blaſphemare viſus eſt phariſæis: & quis (inquiunt) poteſt remittere

peccata

peccata niſi ſolus Deus? Quibus dominus: Ut ſciatis (inquit) quia filius hominis poteſtatem habeat remittendi peccata, ait paralitico. Surge, tolle lectum tuum, & ambula. Acclamatum eſt ab omnibus viſo miraculo, & meritò: benedictus Deus, qui talem poteſtatem dedit hominibus quia nihil majus hominibus præſtari poſſe videbatur: & tamen hoc quod ſic admiratur ſynagoga, cuilibet ſacerdoti collatum eſt in Eccleſia, non dubiè, non obſcurè, ſed infallibiliter, & apertè. Quorum remiſeritis (inquit) peccata, remittuntur eis. Quid clarius, quid apertius? nolo expoſitiones tuas, nolo gloſſemata vana, ſic à Chriſto prolatum eſt, ſic ſuſcipio, ita credo. Confer nunc omnia illa antiqua beneficia quæ populo illi collata ſunt, & velut arena exigua reputabuntur ad iſtud. Quid eſt manna, quid aqua de petra, quid conceſſa libertas ad hanc gratiam remiſſionis? Mira poteſtas, ut inter Deum & hominem arbiter homo ſedeat, & Dei judicia ſuo arbitrio homo diſcernat, offenſas Deo illatas fratri remittat, & quod homo agit in terris ratum & firmum habeatur in cælis. Cui unquam ſanctorum Patrum in lege tanta facultas conceſſa eſt? Abraham amicus Dei, Moyſes Deo familiaris & charus, qui cum Deo quaſi vir ad proximum ſuum loquebatur, nunquid tale aliquid acceperunt? Nunquid orante Abraham pro peccato Sodomorum,

Sap. 7.

Deut. 8.

Exod. 17. & in Exodo per multa capita agitur de libertate Iſraëlis.

Exod. 33.

morum; & Moyſe pro reatu vituli deprecante, quiſpiam illorum audivit à domino: Relaxa tu peccatum, dimitte delictum? Sed quid admiramur, ſi ſacerdoti Evangelico conceditur, quod Patriarchæ ſanctiſſimo conceſſum non eſt? Decuit enim Deum hominem factum, inter homines converſatum, in terris viſum, talia hominibus dona præſtare, talia fratribus ſuis xenia relinquere. O verè donum Deo dignum, & magnificentia tali largitore digniſſima. Apoſtolum ſuper hoc audiamus. Qui proprio (inquit) filio ſuo non pepercit, ſed pro nobis tradidit illum, quomodo non cum illo nobis omnia donavit? Sponte dedit filium, & magnum eſt ſi gratis remittat debitum? Donavit unigeniti ſui perſonam, & non delicti noſtri condonabit indulgentiam? Hæc quidem gratia ſi per ſe penſetur magna eſt: ſi verò ad illam conferatur, exigua. Lætemur ergo fratres, & gaudeamus, quia in illo plenitudinis & gratiæ tempore ſorte incidimus, in quo ſi Chriſto domino per fidem & amorem adhæſerimus, ſi in ejus merito & virtute confiderimus, etiamſi mortui & ſepulti peccato fuerimus ejus gratia & miſericordia faciliter ſuſcitabimur, ipſo vivificante, qui mortem aſſumpſit, ut vitam donaret. Cui cum Patre, & Spiritu ſanto eſt honor & gloria, in ſæcula ſæculorum. Amen.

Gen. 18.
Exod. 32.
Baruc. 3.
Rom. 8.

BIBLIOTECA ...